

D. P. Olsen: Det Lovforslag, som jeg herved har den Ære at indbringe i Thinget, har til Hensigt ad Lovgivningsveien at overhugge et af de Baand, som man burde men ikke har villet løse ad den administrative. Lovforslaget gaaer nemlig ud paa, at den Forpligtelse, ifølge hvilken Forældre, hvis Børn frequentere de offentlige Børns- og Almueskoler, skulle lade Børnene undervise efter visse autoriserede Lærebøger, bør bortfalde. Anledningen til, at jeg fremkommer med dette Forslag, har jeg fundet deri, at der i den Valgkreds, som jeg har den Ære at repræsentere, er en Commune, hvor samtlige Forældre havde forenet sig med Læreren om at lægge Børns- og Lærebog i den evangelisk-lutheriske Lære til Grund ved Religionsunderviisningen, og til den Ende havde samtlige Forældre anskaffet denne Bog til deres Børn, og der blev ogsaa underviist derefter i Skolen. Dette kunde nu Skolens geistlige Foresatte efter de bestaaende Anordninger ikke tillade, og Bedkommende henvendte sig desaaarsag med et Andragende om ovennævnte Tilladelse til den forrige Kultusminister, hvilket Andragende imidlertid ikke blev bevilget. Det er denne Lærebogstvang, som jeg, og vistnok Mange med mig, ønsker ophævet, hvortil jeg herved udbeder mig det ærede Things velvillige Assistance.

Formanden: Det saaledes indbragte Lovforslag vil foreløbig blive henlagt paa Thingsets Bord.

Man gik derefter over til det næste Nummer paa Dagsordenen, Vedtagelse af Behandlingsmaaden for:

- a) Forslag til Lov, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser angaaende Handelen med Kornvarer og Brød, og
- b) Forslag til Lov om Forligelses-commissioner paa Landet.

hvilke Lovforslag gaae umiddelbart til 1ste Behandling i Thinget, da der ikke ved noget af dem fremkom Forslag om Retsættelsen af et Udvalg.

Det næste Nummer paa Dagsordenen var Afgjørelse af, om Forslag til Lov om Skibsfart og Handel paa Island (Frølund) maa nyde Fremme. (See Tidens Nr 63 Sp. 957).

Frølund: Som jeg allerede forhen har tilladt mig at gjøre opmærksom paa, omhandler det Forslag, som jeg har tilladt mig at indbringe, og hvortil jeg nu vil udbede mig Thingsets Tilladelse til, at det maa nyde Fremme, Handel og Skibsfart paa Island. Det er ikke en fuldkommen fri Handel, jeg foreslaaer, idet jeg ikke har troet for nærværende Tid at kunne opnaae dette, og paa den anden Side har jeg troet at kunne vinde Godfæste derved, at det Forslag, som jeg har indbragt, er et Regjeringsforslag og aldeles ordlydende med det af Regjeringen forelagte Forslag, med Undtagelse af et Par enkelte Datover, som jeg har forandret. Paa dette Stadium ønsker jeg blot at give et Par historiske Oplysninger. Indtil 1787 var Handelen paa Island monopoliseret og blev ført for Regjeringens Regning. I Sytten Hundrede og Tiirserne var Islands Stilling i det Hele taget meget sørgelig, og uagtet Regjeringen havde taget det under sin faderlige Forsorg, saa var det dog kommet saa vidt med Landet, at man alvorigt tænkte paa at flytte alle Indbyggerne derfra, da man frygtede for, at de ikke kunde ernære sig (Hage: Til Jylland?). Jeg veed ikke hvorhen. Loven af 1787 begynder godt, og dersom man blot læser Begyndelsen deraf, maatte man troe, at alt Monopol med Hensyn til den islandske Handel skulde være ophævet; men læser man videre, vil man faae at see, at man blot har ombyttet det ene Monopol med det andet, idet man har kastet Handelen over til de saakaldte islandske Kjøbmænd, hovedsagelig Folk, som boe i Kjøbenhavn, og hvis Antal ikke er meget stort. Den Maade, hvorpaa Handelen siden har været drevet, har været overordentlig trykkende for Islanderne, idet de blandt Andet have maattet betale de dem tilførte Varer med en overmaade høi Priis, Noget, som de neppe vilde have været udsatte for, naar Handelen havde været aldeles fri. Man har beregnet, at Avancen og Tabet, Ved-